

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ: ОСНОВНІ ПАРАМЕТРИ РОЗВИТКУ

Трансформація економічної системи, перехід її до якісно нового стану неодмінно пов'язана з структурними змінами в економіці, забезпеченням зайнятості населення, зростанням ефективності функціонування підприємств, задоволенням суспільних потреб. Подальше загострення у світі конкурентної боротьби за ресурси (природні, енергетичні, інвестиційні, людські та ін.) виводить на перший план питання освоєння потенціалу нових знань, впровадження їх у виробничі процеси, підвищення на цій основі ефективності застосування обмежених виробничих ресурсів, зростання рівня продуктивності праці та забезпечення зростання виробничих можливостей, що сприятиме задоволенню зростаючих економічних потреб суб'єктів ринку [1, с. 64].

Вивчення наукових джерел з проблематики інноваційної діяльності дозволяє стверджувати, що інновації є важливими для економічного розвитку, вони мають вирішальне значення для продуктивності, конкурентоспроможності та зростання. Інновації допомагають вирішувати соціальні проблеми, створюють нові можливості для компаній, сприяють створенню робочих місць.

Досвід країн Європейського Союзу доводить, що малі підприємства відіграють особливу роль у підтримці забезпечення економічної стабільності в суспільстві. МСП є невід'ємним елементом функціонування конкурентної ринкової системи господарювання, а його розвиток має бути одним із основних завдань з точки зору його потенціалу створення нових робочих місць, підвищення рівня добробуту населення та забезпечення економічного зростання країни.

Аналіз статистичних даних щодо основних структурних показників діяльності підприємств України дозволяє стверджувати, що для сучасного стану діяльності підприємств в Україні характерним є:

- кількісне зменшення підприємств усіх груп (великих, середніх, малих), що суттєво не вплинуло на галузеву структуру економіки, де домінантною залишається частка оптової та роздрібною торгівлі. У розрізі структури за розміром підприємств найбільшою є частка мікропідприємств;
- уповільнення стійкої динаміки зменшення кількості зайнятих та найманих працівників на підприємствах України;
- домінування частки середніх підприємств у структурі зайнятих працівників, яка у 2016 році становила 45,2 % або 2,6 млн. осіб, з яких 1,1 млн. осіб працювали на середніх промислових підприємствах;
- найбільше за чисельністю скорочення кількості найманих працівників спостерігались на великих підприємствах у порівнянні з середніми та малими підприємствами;
- домінування частки середніх підприємств у структурі найманих працівників, яка у 2016 році становила 45,9%, або 2621 тис. осіб;

- збільшення обсягу реалізованої продукції підприємствами України, у структурі якої частка середніх підприємств другий рік поспіль перевищує частку великих підприємств;
- збільшення питомої ваги підприємств, що займались діяльністю, пов'язаною зі створенням інновацій;
- домінування частки великих підприємств у структурі інноваційно активних підприємств за кількістю працюючих;
- випередження сфери інформації та телекомунікації за часткою інноваційної активності підприємств у порівнянні з іншими видами економічної діяльності; запровадження інноваційно активними підприємствами сфери постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря переважно технологічних інновацій;
- запровадження інноваційно активними підприємствами сфери фінансової та страхової діяльності переважно нетехнологічних інновацій, а саме: нових або значно вдосконалених продуктів чи процесів (у т. ч. маркетингових та організаційних інновацій).

На думку Касич А.О., успішність реалізації стратегії модернізації визначається ресурсним забезпеченням, тобто, здатністю підприємств регіону, національного господарства сформувати (залучити, мобілізувати) необхідний обсяг ресурсів. На думку вченої, за розрахованими інтегральними показниками, які характеризують стан інституційних, матеріально-технічних, фінансових, кадрових та інноваційних ресурсів, а також індекс узагальненого ресурсного забезпечення, всі області можна розділити на групи: а) області з високим ресурсним потенціалом – Харківська, Дніпропетровська, Київська, Запорізька, Одеська, Миколаївська та Львівська області; б) області із середнім рівнем ресурсного потенціалу – Полтавська, Сумська, Херсонська, Івано-Франківська, Вінницька, Чернівецька, Кіровоградська, Хмельницька, Черкаська, Тернопільська, Чернігівська, Волинська, Рівненська області; в) області з низьким ресурсним потенціалом – Закарпатська, Житомирська, Донецька та Луганська області.

Отже, подальша інтеграція України до Європейського Союзу, підвищення рівня конкурентоспроможності національної економіки, здійснення структурних змін потребують не тільки привернення уваги до стану діяльності підприємств в Україні, а й дослідження механізмів щодо здійснення відповідних заходів державної політики, що буде предметом дослідження подальших публікацій автора.

Література:

1. Скиба М.В. Формування інституціонального середовища для розвитку інноваційної діяльності в Україні / М.В. Скиба // Теорія та практика управління економічним розвитком: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 22-24 листопада 2012 року). – с. 64-66.

2. Касич А. О. Ресурсне забезпечення модернізаційних процесів в Україні: регіональний аспект / А. О. Касич // Бізнес Інформ. – 2016. – № 2. – С. 138–143.